

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

_____ В.Д. Шинкарук

«___» червня 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № 22 від «04» червня 2020 р.

Завідувач кафедри педагогіки

_____ Р.В. Сопівник

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 ОСВІТА

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 011 ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ) РІВЕНЬ

КАФЕДРА: Педагогіки

РОЗРОБНИКИ: доктор педагогічних наук, професор Кручек Вікторія
Аркадіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Маценко
Леся Миколаївна

Київ 2020

1. Опис навчальної дисципліни
ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	01 Освіта	
Освітньо-науковий рівень	третій	
Освітній ступінь	доктор філософії	
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки	
Освітньо-наукова програма	Освітні, педагогічні науки	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	Не передбачено	
Курсовий проект (робота)	Не передбачено	
Форма контролю	залік	
Показник навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	20	20
Практичні, семінарські заняття	20	20
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	50	50
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає у підготовці фахівців, здатних до реалізації особистісно орієнтованого підходу до навчання, побудови суб'єкт-суб'єктних стосунків, вироблення необхідних для цього вмінь та навичок спілкування, навчання аспірантів продуктивному спілкуванню.

Завдання: сформувати у аспірантів наукові знання про педагогічне спілкування, його механізми, закономірності, прийоми та засоби; допомогти в оволодінні практичними вміннями встановлення контакту, налагодженні взаємодії; навчити застосовувати теорію педагогічного спілкування в педагогічній діяльності.

Основними **компетентностями**, якими повинен володіти здобувач в результаті вивчення дисципліни є:

- здатність розв'язувати типові та складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- вміння виявляти, аналізувати, формулювати та вирішувати проблеми в освітньому процесі;
- здатність до співпраці в команді, що вимагає набути навички міжособистісної взаємодії;
- комплексність і системний підхід до проведення наукових досліджень на рівні доктора філософії;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність);
- комплексність у прийнятті обґрунтованих рішень;
- комплексність у розробці та реалізації наукових проектів та програм;
- комплексність у володінні інформацією щодо сучасного стану і тенденцій розвитку світової і вітчизняної освіти;

– здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації із навчальних та наукових джерел.

Дисципліна «Педагогічне спілкування» має міждисциплінарний характер. Вона інтегрує відповідно до свого предмету знання з інших дисциплін та практик, наприклад: «Педагогіки вищої школи», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Теорія і методика навчання», «Теорія і методика виховання», «Педагогічна (асистентська) практика».

Дисципліна «Педагогічне спілкування» є обов'язковою за освітньо-науковою програмою підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії третього рівня вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», галузь знань 01 «Освіта».

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- сутність та особливості педагогічного спілкування, його види та функції, рушійні сили, структурні компоненти;
- характеристику вербальних та невербальних засобів спілкування;
- стилі спілкування;
- основні стратегії та тактики впливу на людину;
- види порушень спілкування та комунікативні бар'єри.

вміти:

- здійснювати аналіз комунікативної діяльності;
- інтерпретувати невербальні засоби спілкування;
- здійснювати рефлексивне слухання, надавати зворотний зв'язок;
- визначати та долати труднощі спілкування.

Основними **організаційними формами** вивчення дисципліни «Педагогічне спілкування» є: лекції, практичні, семінарські заняття, самостійна робота.

Згідно з навчальним планом *бюджет навчального часу* на вивчення дисципліни «Педагогічне спілкування» здобувачами становить 90 годин: для

денної форми навчання: лекції – 20 годин, практично-семінарських занять – 20 годин, самостійної роботи – 50 годин. Всього 3 кредити.

Форма підсумкового контролю – *залік*.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

- повного терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вступ. Спілкування як психолого-педагогічна категорія.	6	2				4	6	2				4
Тема 2. Методи дослідження спілкування	6		2			4	6		2			4
Тема 3. Мовленнєве спілкування	7	2	2			3	7	2	2			3
Тема 4. Невербальна комунікація.	7	2	2			4	7	2	2			4
Тема 5. Міжособистісне сприймання. Ефективне слухання.	7	2	2			3	7	2	2			3
Тема 6. Почуття та емоції у спілкуванні	7	2	2			3	7	2	2			3
Тема 7. Феномен особистого впливу.	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 8. Педагогічна взаємодія	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 9. Труднощі міжособистісного спілкування	7	2	2			3	7	2	2			3
Тема 10. Ефективне спілкування. Соціальний інтелект	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 11. Стили педагогічного	8	2	2			4	8	2	2			4

спілкування													
Усього годин	90	20	20			50	90	20	20				50

4. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Методи дослідження спілкування.	2
2.	Тема 2. Мовленнєве спілкування.	2
3.	Тема 3. Невербальна комунікація.	2
4.	Тема 4. Міжособистісне сприймання. Ефективне слухання.	2
5.	Тема 5. Почуття та емоції у спілкуванні.	2
6.	Тема 6. Феномен особистого впливу.	2
7.	Тема 7. Педагогічна взаємодія.	2
8.	Тема 8. Труднощі міжособистісного спілкування.	2
9.	Тема 9. Ефективне спілкування. Соціальний інтелект.	2
10.	Тема 10. Стилi педагогічного спілкування.	2
Разом		20

5. Самостійна робота під керівництвом НПП кафедри педагогіки з аспірантами

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Спілкування як психолого-педагогічна категорія.	5
2.	Тема 2. Методи дослідження спілкування	5
3.	Тема 3. Мовленнєве спілкування	5
4.	Тема 4. Невербальна комунікація.	5
5.	Тема 5. Міжособистісне сприймання. Ефективне слухання.	5
6.	Тема 6. Почуття та емоції у спілкуванні	5
7.	Тема 7. Феномен особистого впливу.	5
8.	Тема 8. Педагогічна взаємодія	5

9.	Тема 9. Труднощі міжособистісного спілкування	5
10.	Тема 10. Ефективне спілкування. Соціальний інтелект	5
Разом		50

6. Індивідуальна робота

Індивідуальна робота з дисципліни «Педагогічне спілкування» згідно навчального плану не передбачена. Передбачені години на самостійну роботу, яка була описана вище.

7. Анотація тем навчальної дисципліни

Тема 1. Спілкування як психолого-педагогічна категорія.

Теорії спілкування. Аналітичні моделі комунікації. Потреби та мотиви особистості у спілкуванні. Види та функції міжособистісної взаємодії. Рівень спілкування. Структурний аналіз спілкування: інтерактивний, перцептивний та комунікативний бік.

Питання для самостійної підготовки за темою 1.

1. Назвіть та опишіть теорії спілкування.
2. Проаналізуйте аналітичні моделі комунікації.
3. Розкрийте та проаналізуйте потреби та мотиви особистості у спілкуванні.
4. Опишіть види та назвіть функції міжособистісної взаємодії. Проаналізуйте рівні спілкування.
5. Здійсніть структурний аналіз спілкування: вивчіть його інтерактивний, перцептивний та комунікативний бік.

Тема 2. Методи дослідження спілкування

Соціальна перцепція. Спрямоване формування першого враження. Типові помилки першого враження. Каузальна атрибуція. Роль установки у сприйманні.

Питання для самостійної підготовки за темою 2.

1. Розкрийте суть поняття «соціальна перцепція».
2. Опишіть процес формування першого враження.
3. Розкрийте та проаналізуйте типові помилки першого враження.
4. Розкрийте суть поняття «каузальна атрибуція».
5. Опишіть роль установки у сприйманні.

Тема 3. Мовленнєве спілкування.

Структура мовленнєвої комунікації. Мовлення та взаєморозуміння. Правила, стратегії і тактики мовленнєвої комунікації. Функції мовлення в міжособистісному спілкуванні. Особливості мовлення в соціально-орієнтованому спілкуванні. Мовлення як засіб утвердження соціального статусу.

Питання для самостійної підготовки за темою 3.

1. Опишіть структуру мовленнєвої комунікації.
2. Розкрийте поняття «мовлення» та «взаєморозуміння».
3. Проаналізуйте правила, стратегії і тактики мовленнєвої комунікації.
4. Назвіть та розкрийте функції мовлення в міжособистісному спілкуванні.
5. Проаналізуйте особливості мовлення в соціально-орієнтованому спілкуванні.
6. Проаналізуйте мовлення як засіб утвердження соціального статусу.

Тема 4. Невербальна комунікація.

Місце та функції невербальної комунікації в міжособистісному спілкуванні. Основні канали невербальної комунікації. Акустичні засоби передачі невербальної інформації. Проблема інтерпретації невербальної поведінки.

Питання для самостійної підготовки за темою 4.

1. Розкрийте місце та функції невербальної комунікації в міжособистісному спілкуванні.
2. Назвіть основні канали невербальної комунікації.
3. Опишіть акустичні засоби передачі невербальної інформації.
4. Розкрийте та проаналізуйте проблему інтерпретації невербальної поведінки.

Тема 5. Міжособистісне сприймання. Ефективне слухання.

Стереотипи та їх загальні характеристики. Фізіономічні стереотипи та стереотипи зовнішності. Національні та етнічні стереотипи. Професійні стереотипи. Забобони і упередження. Види зворотного зв'язку: оціночний, безоціночний. Нереклексивне слухання. Реклексивне слухання. Емпатичне слухання. Стили слухання.

Питання для самостійної підготовки за темою 5.

1. Опишіть стереотипи та дайте їх загальні характеристики.
2. Назвіть та опишіть фізіономічні стереотипи та стереотипи зовнішності.
3. Проаналізуйте національні та етнічні стереотипи.
4. Розкрийте професійні стереотипи.
5. Опишіть забобони і упередження.
6. Проаналізуйте види зворотного зв'язку: оціночний, безоціночний.
7. Розкрийте поняття «нереклексивне слухання».
8. Вивчіть поняття «релексивне слухання».
9. Опишіть поняття «емпатичне слухання».
10. Проаналізуйте стилі слухання.

Тема 6. Почуття та емоції у спілкуванні.

Почуття та емоції у спілкуванні. Особливості емоційних переживань в міжособистісному спілкуванні. Види соціальних емоцій. Способи управління емоціями та почуттями.

Питання для самостійної підготовки за темою 6.

1. Проаналізуйте роль почуттів та емоцій у спілкуванні.
2. Опишіть особливості емоційних переживань в міжособистісному спілкуванні.
3. Проаналізуйте види соціальних емоцій.
4. Назвіть та розкрийте способи управління емоціями та почуттями.

Тема 7. Феномен особистого впливу.

Функції соціальних ритуалів і форми ритуальної поведінки. Ритуали як спосіб встановлення меж взаємодії. Ритуали як форма підтримки чи взаємного прийняття. Ритуали як форма захисної поведінки. Релігійні та міжособистісні ритуали. Ритуали та ритуальне проведення часу.

Питання для самостійної підготовки за темою 7.

1. Опишіть функції соціальних ритуалів і форми ритуальної поведінки.
2. Проаналізуйте ритуали як спосіб встановлення меж взаємодії.
3. Опишіть ритуали як форму підтримки чи взаємного прийняття.
4. Розкрийте ритуали як форму захисної поведінки.
5. Проаналізуйте релігійні та міжособистісні ритуали.
6. Опишіть ритуали та ритуальне проведення часу.

Тема 8. Педагогічна взаємодія

Поняття педагогічної взаємодії. Особливості міжособистісної взаємодії в діловому середовищі. Форми міжособистісної взаємодії в діловому середовищі.

Питання для самостійної підготовки за темою 8.

1. Розкрийте поняття педагогічної взаємодії.

2. Назвіть та розкрийте особливості міжособистісної взаємодії в діловому середовищі.
3. Опишіть форми міжособистісної взаємодії в діловому середовищі.

Тема 9. Труднощі міжособистісного спілкування

Порушення спілкування та комунікативні бар'єри. Труднощі спілкування. Сором'язливість як специфічна трудність міжособистісного спілкування. Психологічний зміст феномену сором'язливості. Ригідність та тривожність як фактори дефектного спілкування. Деструктивне спілкування. Корисливі форми спілкування. Агресивно-конфліктна взаємодія. Закономірності агресивної поведінки та взаємодії

Питання для самостійної підготовки за темою 9.

1. Розкрийте поняття «порушення спілкування» та «комунікативні бар'єри».
2. Проаналізуйте труднощі спілкування.
3. Опишіть сором'язливість як специфічну трудність міжособистісного спілкування.
4. Розкрийте психологічний зміст феномену сором'язливості.
5. Опишіть ригідність та тривожність як фактори дефектного спілкування.
6. Проаналізуйте поняття «деструктивне спілкування».
7. Назвіть та опишіть корисливі форми спілкування.
8. Розкрийте поняття «агресивно-конфліктна взаємодія».
9. Розкрийте закономірності агресивної поведінки та взаємодії.

Тема 10. Ефективне спілкування. Соціальний інтелект.

Поняття ефективного спілкування. Критерії ефективного спілкування. Рівні успішності спілкування. Поняття соціального інтелекту.

Питання для самостійної підготовки за темою 10.

1. Розкрийте поняття ефективного спілкування.
2. Назвіть та проаналізуйте критерії ефективного спілкування.
3. Опишіть рівні успішності спілкування.
4. Розкрийте поняття соціального інтелекту.

Тема 11. Стилi педагогiчного спілкування.

Стилi спілкування як фактор успішності спілкування. Темперамент та стилі спілкування. Статеві-рольові стереотипи.

Питання для самостійної підготовки за темою 11.

1. Проаналізуйте стилі спілкування як фактори успішності спілкування.
2. Опишіть взаємозв'язок темпераменту та стилю спілкування.
3. Назвіть та проаналізуйте статево-рольові стереотипи.

8. Форми контролю

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік.

Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань здобувачами.

Запитання

1. Теорії спілкування.
2. Аналітичні моделі комунікації
3. Потреби та мотиви особистості у спілкуванні.
4. Види та функції міжособистісної взаємодії. рівень спілкування.
5. Структурний аналіз спілкування: інтерактивний, перцептивний та комунікативний бік.
6. Структура мовленнєвої комунікації

7. Мовлення та взаєморозуміння
8. Правила, стратегії і тактики мовленнєвої комунікації.
9. Функції мовлення в міжособистісному спілкуванні.
10. Особливості мовлення в соціально орієнтованому спілкуванні.
11. Мовлення як засіб утвердження соціального статусу.
12. Місце та функції невербальної комунікації в міжособистісному спілкуванні.
13. Основні канали невербальної комунікації.
14. Акустичні засоби передачі невербальної інформації.
15. Проблема інтерпретації невербальної поведінки
16. Соціальна перцепція.
17. Спрямоване формування першого враження.
18. Типові помилки першого враження.
19. Каузальна атрибуція.
20. Роль установки у сприйманні.
21. Стереотипи та їх загальні характеристики.
22. Фізіономічні стереотипи та стереотипи зовнішності.
23. Національні та етнічні стереотипи. Професійні стереотипи.
24. Забобони і упередження.
25. Види зворотного зв'язку: оціночний, безоціночний.
26. Нерефлексивне слухання
27. Рефлексивне слухання
28. Емпатичне слухання.
29. Стилi слухання
30. Почуття та емоції у спілкуванні.
31. Особливості емоційних переживань в міжособистісному спілкуванні.
32. Види соціальних емоцій.
33. Способи управління емоціями та почуттями.
34. Функції соціальних ритуалів і форми ритуальної поведінки

35. Ритуали як спосіб встановлення меж взаємодії
36. Ритуали як форма підтримки чи взаємного прийняття
37. Ритуали як форма захисної поведінки.
38. Релігійні та міжособистісні ритуали.
39. Ритуали та ритуальне проведення часу.
40. Особливості міжособистісної взаємодії в діловому середовищі.
41. Форми міжособистісної взаємодії в діловому середовищі.
42. Порухення спілкування та комунікативні бар'єри.
43. Труднощі спілкування
44. Сором'язливість як специфічна трудність міжособистісного спілкування.
45. Психологічний зміст феномену сором'язливості.
46. Форми міжособистісної взаємодії в діловому середовищі.
47. Порухення спілкування та комунікативні бар'єри.
48. Труднощі спілкування
49. Сором'язливість як специфічна трудність міжособистісного спілкування.
50. Психологічний зміст феномену сором'язливості.
51. Ригідність та тривожність як фактори дефектного спілкування.
52. Деструктивне спілкування.
53. Корисливі форми спілкування
54. Агресивно-конфліктна взаємодія.
55. Закономірності агресивної поведінки та взаємодії.
56. Поняття, критерії та рівні успішності спілкування.
57. Стили спілкування як фактор успішності спілкування.
58. Темперамент та стиль спілкування.
59. Статеві-рольові стереотипи.
60. Поняття соціального інтелекту.

Зразки тестів для визначення рівня засвоєння знань здобувачами

1. Міжособистісне спілкування – це:
1) так зване особисте спілкування, яке орієнтується на припущення, що кожний з його учасників визнає незмінність, унікальність свого партнера, зважає на особливості його емоційного стану, самооцінки, особистісних характеристик
2) обмін вербальними та невербальними повідомленнями між адресатом та адресантом, які знаходяться в безпосередній близькості
3) здійснювана за допомогою мовленнєвих та не мовленнєвих засобів взаємодія між декількома людьми, в результаті якої виникає психологічний контакт та певні зв'язки між її учасниками
2. Поняття «міжособистісна взаємодія» акцентує увагу на
1) активності співрозмовників, дозволяє більш детально дослідити форми і види індивідуальних дій, які призводять до взаємним змінам поведінки, ставлень, установок
2) аналізі способів обміну повідомленнями між партнерами, їх прийому та переробці
3) на емоційно-чуттєвому аспекті взаємодії між людьми та вводить фактор часу в аналіз спілкування
3. Координаційна функція спілкування передбачає
1) адекватне сприймання та розуміння змісту повідомлення та взаємне розуміння намірів, переживань, станів
2) взаємне орієнтування та узгодження дій при організації сумісної діяльності
3) встановлення контакту як стану обопільної готовності до прийому та передачі повідомлень та підтримці зв'язку
4. Згідно аналітичної моделі структура будь-якого акту спілкування включає
1) емоційну, інформативну та дієву сторони
2) пізнавальну, розвиваючу та виховуючу сторони
3) перцептивну, комунікативну та інтерактивну сторони
5. Представляє комунікацію як процес одночасного відправлення та одержання повідомлень комунікаторами
1) лінійна модель
2) інтерактивна модель
3) трансакційна модель
6. Мовленнєве спілкування це ...
1) процес встановлення та підтримки цілеспрямованого, прямого чи опосередкованого контакту між людьми за допомогою мови

2) спеціалізоване використання мовлення в процесі взаємодії між людьми
3) використання мови людьми в запропонованих обставинах, різноманітних життєвих ситуаціях

7. Структурними одиницями мовлення виступають
1) слова
2) речення
3) висловлювання

8. До схеми комунікативного акту входять
1) контекст, адресант, мовлення, адресат
2) адресант, повідомлення, адресат, контекст, код
3) слова, адресант, адресат, контекст, рухи

9. Значення слова, що визнається більшістю людей певного лінгвістичного співтовариства називається
1) денотацією
2) конотацією
3) синонімією

10. Ситуативність, мимовільність, синтетичність є ознаками
1) вербальної комунікації
2) невербальної комунікації
3) вербальної та невербальної комунікації

11. Соціальною перцепцією називають
1) процес відбору, організації та інтерпретації чуттєвих даних
2) процес, який виникає при міжособистісній взаємодії на основі природного спілкування та протікає в формі сприймання і розуміння однією людиною іншої
3) процес налагодження контакту та підтримки стосунків між представниками різних соціальних спільнот

12. Процес сприймання партнерами один одного, їх взаємопізнання – це ...
1) перцептивна сторона спілкування
2) комунікативна сторона спілкування
3) інтерактивна сторона спілкування

13. Короткочасний, специфічно мотивований і організований процес
--

представлення інформації про себе в вербальній та невербальній поведінці -
1) імідж
2) самопрезентація
3) знайомство

14. Синтетичність невербальної комунікації означає, що ...
1) обмін повідомленнями відбувається «тут і зараз», в межах конкретної ситуації
2) невербальні повідомлення важко розкласти на окремі одиниці
3) невербальні засоби вказують на нинішній стан промовця і ставлення до предмету розмови
4) невербальна мова засвоюється шляхом спостереження, копіювання, наслідування

15. Канали передачі інформації – це ...
1) обставини, в яких відбувається спілкування
2) мова та її різновиди
3) матеріальні носії для знаків, в яких втілилось повідомлення

16. Доповніть наведений перелік функцій невербальних повідомлень при взаємодії з вербальними
1) доповнення
2) спростування
3) регулювання

17. Знайдіть відповідність між основними каналами невербальної комунікації та їх назвами	
1) акустична	a) екстралінгвістика
2) оптична	b) просодика
3) тактильно-кінестезична	c) такесика
4) ольфакторна	d) кінесика

18. До оптичних невербальних засобів спілкування належать ...
1) жести
2) хода

3) кашель
4) міміка
5) паузи
6) поза

19. Невербальна комунікація, пов'язана з тактильною системою сприймання називається ...
1) проксеміка
2) такесика
3) міміка
4) контакт очей

20. Яка тип відстані для спілкування найбільш зручний для формального спілкування та сягає від 120 до 260 см
1) особиста
2) публічна
3) інтимна
4) соціальна

21. Виберіть з перерахованих критерії, за якими взаємодія між людьми може бути охарактеризована як міжособистісна
1) особистісний характер спілкування
2) необов'язковість просторової близькості учасників взаємодії
3) невелика кількість людей (група з 2-3 осіб)
4) відсутність зворотнього зв'язку
5) безпосередність взаємодії

22. Координація індивідуальних дій є ...
1) необов'язковим елементом структури сумісної діяльності
2) обов'язковим елементом структури сумісної діяльності
3) не є елементом структури сумісної діяльності

23. Структурною одиницею аналізу міжособистісного спілкування є ...
1) особистість
2) група

3) взаємодія
4) індивід

24. Потискання, поглажування, поцілунки, похлопування відносяться до поняття ...

1) екстралінгвістика
2) просодика
3) кінетика
4) такесика

25. Яке з наведених тверджень є істинним:

1) відсутність конфліктів не є надійним показником успішності спілкування
2) відсутність конфліктів є надійним показником успішності спілкування
3) відсутність конфліктів обумовлює успішність спілкування

26. Метою модального спілкування є ...

1) психологічний контакт, взаємовідносини співрозмовників
2) передача інформації
3) зміна поглядів, переконань співрозмовника
4) виховання партнера

27. Комунікабельність – це

1) якісна характеристика контактів, їх глибина, інтенсивність, дотримання соціальних норм
2) кількісна характеристика, широта, контактність, потреба в контактах
3) володіння засобами встановлення контакту

28. Оберіть типові особливості стилю поведінки флегматика в ситуації спілкування:

а) товариський, експансивний, запальний, агресивний
б) роздратований, замкнений, тривожний, чутливий
в) пасивний, миролюбний, надійний, неемоційний

29. Заохочення контактів, творчість, ініціатива, розподіл відповідальності та обов'язків, іноді - безплідні суперечки, перевага думки більшості, навіть помилкової – є ознаками

1) авторитарного стилю спілкування

2) демократичного стилю спілкування

3) ліберального стилю спілкування

30. Анонімний характер спілкування, виконання очікуваної ролі, демонстрація знання норм соціального середовища є ознаками ...

1) ритуального рівня спілкування

2) ділового рівня спілкування

3) інтимно-особистісного рівня спілкування

9. Методи навчання

Лекція, розповідь, бесіда, пояснення, вправа, самостійна робота, практична робота, самостійна робота з книгою, демонстрація, ілюстрація, диспут, мозкова атака, проблемний виклад, пізнавальна суперечка.

Навчання здійснюється з використанням комунікативно зорієнтованої методики та інтегративного підходу, в рамках якого розвиваються всі види комунікативної компетенції здобувачів.

10. Методичне забезпечення

Науково-методичне забезпечення навчального процесу передбачає: державні стандарти, навчальні плани, підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи здобувачів.

11. Рекомендована література

Основна література

1. Молдован В. В. Риторика загальна та судова. Київ : Юрінком Інтер, 1999. - 319 с.

2. Онуфрієнко Г.С. Риторика. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 592 с.
3. Кручек В.А. Психолого-педагогічні засади міжособистісного спілкування. Київ : НАКККіМ, 2010. - 273 с.
4. Кручек В. А. Психолого-педагогічні засади міжособистісного спілкування. Київ : НАКККіМ, 2011. - 291 с.
5. Кручек В. А. Психолого-педагогічні засади міжособистісного спілкування. Київ : НАКККіМ, 2014. – 292 с.
6. Кручек В. А. Психолого-педагогічні засади міжособистісного спілкування : підруч. Київ : ЦП «Компринт», 2016. - 292 с.

Додаткова література

1. Аносов І. П., Яремчук С. В., Молодиченко В. В. Психологічні основи педагогічного спілкування : підруч. - Київ : 2007. - 272 с.
2. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.- метод. посіб. - Кондор, 2008. - 272 с.
3. Белухин Д. А. Педагогическая этика: желаемое и действительное. Анализ сущности и содержания общепринятых понятий педагогической этики. М. : Московский психолого-социальный институт, 2007. - 128 с.
4. Бобнева М. И. Социальные нормы и регуляция поведения. М. : Наука, 1978. - 311 с.
5. Бодалев А. А. Личность и общение. М., 1995. - 323 с.
6. Бодалев А. А., Ковалев А.Г . Психологические трудности общения и их преодоление. Педагогика. - 1992. - №5–6. - С. 65–70.
7. Вітвицька С. С. Педагогічна спрямованість як компонент професійної майстерності майбутніх вчителів. Вісн. Житомир. держ. пед. ун-ту. - 2003. - № 12. - С. 78–81.
8. Выготский Л. С. Педагогическая психология. М. : Педагогика, 1991. - 480 с.

9. Горовенко О. А. Формування особистісно-професійного іміджу учителя засобами самопрезентації. Харків : Вид. група «Основа», 2013. - 112 с.
10. Гужева И. В. Особенности коммуникации в системе образовательного пространства. Психология обучения. - 2010. - № 5. - С. 91–99.
11. Гура О. І. Психолого-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: теоретико-методологічний аспект : монографія. Запоріжжя : ГУ «ЗІДМУ», 2006. - 332 с.
12. Додонов Б. И. О системе «личность». Вопросы психологии. 1985. - № 5. - С. 36–45.
13. Додонов Б. И. Потребности, отношения и направленность личности. Вопросы психологии. - 1973. - № 5. - С. 18–29.
14. Дьяченко М. И., Кандилович Л. А. Психология высшей школы. [изд. 2-е. перераб. и дополн.]. Минск : Из-во БГУ, 1981. - 234 с.
15. Колодяжна А. В., Метельова Я. К. Формування іміджу педагога : Наукові розробки молоді на сучасному етапі : тези доповідей XIV Всеукраїнської конференції молодих вчених та студентів. Київ, КНУТД. - 2015. - С. 394–395.
16. Король В. М. Спілкування в системі педагогічної діяльності вчителя. Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку. 2008. - Вип. № 1. URL : http://intellect-invest.org.ua/ukr/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_arhiv_pn_n1_2008_st_12/.
17. Коротаева Е. В. Педагогическое взаимодействие: становление дефиниции. Педагогическое образование. - 2007. - № 1. - С. 73–83.
18. Курлянд З. Н. Хмельюк Р. І., Семенова А. В. та ін. Педагогіка вищої школи : [навч. посіб.]. 3-тє вид., перероб. і доп. - Київ : Знання, 2007. - 495 с.
19. Леонтьев А.А. Психология общения. 2-е изд-е. М. : Смысл, 1997. - 365 с.

20. Луців С. Педагогічне спілкування як засіб формування мовної особистості. Проблеми підготовки сучасного вчителя. - № 9 (Ч. 2), 2014. - С. 167–172.
21. Коваленко О. Г., Міжособистісне спілкування осіб похилого віку : психологічні аспекти : монографія. Київ : Інститут обдарованої дитини, 2015. - 456 с.
22. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії. Київ : Альма Матер, 2010. - 378 с.
23. Навроцька М. Спілкування як невід'ємна складова іміджу педагога. Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка». - 2015. - Вип. 31. - С. 209–218.
24. Найдьонов І. М. Етика-естетика : дидактичний зміст : навч. посіб. Кондор, 2011. - 550 с.
25. Немов Р. С. Психологія : учеб. [для студ. высш. пед. учеб. заведений]: [в 3 кн.]. [4-е изд.]. М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. - Кн. 1 : Общие основы психологии, 2003. - 688 с.
26. Панферов В. Н. Восприятие и интерпретация внешности людей. Вопросы психологии. - 1974. - №2. - С. 59-64.
27. Педагогіка у запитаннях і відповідях : навч. посіб. Укладачі: А. І. Кузьмінський, В. П. Омеляненко. - Київ, 2006. - 486 с.
28. Педагогічне спілкування у діяльності вчителя : навч.-метод. посіб. Укладачі: Киричок І. І., Кучерявець В. Г. - Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2008. - 391 с.
29. Психологія управління : підруч. Київ : Знання, 2011. - 415 с.
30. Реан А., Бордовская Н., Розум С. Психология и педагогика. СПб. : Питер, 2008. - 432 с.
31. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии : в 2-х т. М. : Педагогика, 1989. - Т. 2. - 322 с.
32. Рубинштейн С. Л. Проблемы общей психологии. М. : Педагогика, 1976. - 416 с.

33. Слюсар Т. А. Культура професійного педагогічного спілкування. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота». - 2013 (77). Вип. 27. - С. 181–183.

34. Тоба М. В. Психологічні особливості діалогового спілкування в педагогічній діяльності. Збірник наукових праць: Філософія. Соціологія. Психологія. - 1998. - Вип.2. - Ч. 2. - С.47–54.

35. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2006. - 352 с.

36. Чернявская А. П. Партнерская позиция как основа организации субъект-субъектного взаимодействия в школе. Ярославский педагогический вестник. - 2007. - № 3. - С. 3–8.

37. Шадриков В. Д. Психологический анализ деятельности как системы. Психол. журнал. - 1980. - Т. 1. - № 3. - С. 33–46.

Інформаційні ресурси.

1. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача : навчальний посібник. Харків : Вид-во НФаУ, 2009. 140 с. URL : <http://dspace.ukrfa.kharkov.ua/bitstream/>.

2. Навчальні матеріали онлайн. Педагогічне спілкування. URL : https://pidruchniki.com/pedagogika/pedagogichne_spilkuvannya.

3. Педагогічне спілкування. URL : https://stud.com.ua/77379/psihologiya/pedagogichne_spilkuvannya.

4. Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи. URL : <http://www.info-library.com.ua/books-text-4050.html>.

5. Косминя К. В., Колодяжна А. В. Психологічні особливості педагогічного спілкування. URL : https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8493/1/NRMSE2017_V3_P725-726.pdf.

6. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. СПб. : Питер, 2000.712 с. URL : <http://www.vipstudent.ru/index.php?q=lib&r=16&id=1198690730>.

7. Федорова Н. Ф. Гривкова О. Я. Культура педагогического спілкування при навчанні дорослих URL : <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/145/131>.